

OPETTAJA

Tehtävä 8. Mittaa maankohoamista!

Tehtävän tavoitteena on saada oppilaat miettimään maankohoamista, sen mittamista ja vanhojen rantaviivojen paljastamista. Tämän jälkeen oppilaat saavat suorittaa mittaustöitä käytännössä ja pohtia, miltä luonto näytti tietyinä ajankohtana, kuinka ihmiset elivät ja asuivat sekä missä satamat, markkinat, laiturit jne. sijaitsivat. Maailmanperintöalueesta riippuen voidaan valita tiettyjä vuosilukuja, joilla on jokin kytkös paikkaan (esimerkiksi jokin tapahtuma). Katso alhaalta Vaasan aluetta koskevat tiedot.

Materiaali: Puukeppi ja mittanauha.

Tehtävä 1.

Maa kohoaa noin kahdeksan millimetriä vuodessa Merenkurkussa ja Korkean rannikon alueella. Maa kohoaa siis noin metrin sadassa vuodessa, jos kohoamisvauhdiksi lasketaan karkeasti yksi sentti vuodessa.

Miettimistä ryhmässä!

- Kuinka mitataan vanhojen rantaviivojen sijaintia?

Ryhmätehtävä. Tehkää mittauksia!

1. Mitatkaa vuoden 1950 vedenkorkeus! Miltä rannikon asutukset, satamat, laiturit jne. näyttivät silloin?

2. Mitatkaa vuoden 1850 vedenkorkeus! Miltä silloin näytti?

3. Mitatkaa 1600-luvun vedenkorkeus! Miltä silloin näytti?

Tehtävän toteutus:

Käyttäkää pitkää paalua/keppiä apuvälineenä. Merkitkää vuosiluvut niin, että ne näkyvät kaukaa. Seiso paalun/kepin kanssa nykyisen vesirajan kohdalla (ota huomioon, että vedenkorkeus voi sillä hetkellä ylittää tai alittaa normaalin vedenkorkeuden) ja osoita merkistä katsoen 90 asteen kulmassa maata kohti. Tällä tavoin löydät eri vuosien oikean rantaviivan. Erityisesti 1600-luku voi aiheuttaa hankaluuksia/haasteita ryhmille, joten olkaa luovia!

Kuva: Susanne Skota

OPETTAJA

Kuva: Thomas Birkö

Bodback Merenkurkun saaristossa.

Esimerkkejä Vaasan alueelta:

Alla on esimerkki Vaasan kaupungin lähi-alueelta.

Mittaa vedenkorkeus vuodelta 1950, jolloin saaristo oli vilkasta kalastajakotien aluetta ja asukkaat kävivät kauppaa vaasalaisten kanssa. Vaasaan pidettiin yhteyttä yksityis- ja reittiveneiden avulla. Kylissä täytyi ottaa käyttöön uusia satamia.

Mittaa vedenkorkeus vuodelta 1850, sillä uusi Vaasa perustettiin niihin aikoihin ja uusia satamia rakennettiin ja uudistettiin jopa saaristossa. Saariston asutus levisi yhä laajemmalle.

Mittaa vedenkorkeus 1600-luvulta, sillä Vaasa perustettiin silloin ja monet saaristolaiskylät mainittiin asiakirjoissa ensimmäistä kertaa.